

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

26/37-

21. august 2026

Statsbudsjettet 2026 - supplerende tildelingsbrev nr. 15 - Beredskapsråd for veitransport

Samferdselsdepartementet viser til tildelingsbrev for 2026 av 19. desember 2025. Departementet viser videre til brev av 27. februar 2026 om vurdering av tiltak for å styrke transportberedskapen og Statens vegvesens tilbakemelding 18. mars 2026.

I dette supplerende tildelingsbrevet gir departementet Statens vegvesen et helhetlig ansvar for transportberedskap på vei. I dette ansvaret inngår også å lede og etablere et operativt sektorvist beredskapsråd for veitransport.

Bakgrunn

For å understøtte departementets nasjonale og helhetlige ansvar for transportberedskap, er det nødvendig å klargjøre ansvaret til underliggende virksomheter. For å sikre nødvendig kontinuitet, systematikk og helhet i arbeidet med transportberedskap, er det ønskelig å gi Statens vegvesen et helhetlig ansvar for transportberedskap på vei. Statens vegvesen skal ivareta dette ansvaret både i fredstid og ved kriser og krig.

I Meld. St. 9 (2024-2025) – Totalberedskapsmeldingen, foreslår regjeringen å etablere en ny og helhetlig rådsstruktur for beredskapsplanlegging og tilstandsvurderinger på tvers av nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. På nasjonalt nivå skal det etableres beredskapsråd innenfor kritiske samfunnsområder og disse skal ledes av ansvarlig departement. «Strategisk råd for beredskap i transportsektoren» er et etablert, strategisk råd med fokus på langsiktige utfordringer og prioriteringer i transportsektoren. Rådet ledes av Samferdselsdepartementet og har i utgangspunktet ikke en operativ rolle i kriser, men kan innkalles ved behov for strategisk håndtering og koordinering.

Nærmere beskrivelse

Statens vegvesen skal ha et helhetlig ansvar for transportberedskap på vei.

- I fredstid skal Statens vegvesen arbeide systematisk med beredskapsanalyser og nasjonal beredskapsplanlegging på veiområdet, involvere relevante aktører, løfte problemstillinger og utfordringer til departementet, og anbefale tiltak som kan styrke veisektorens evne til å opprettholde nødvendig transport i kriser og krig.
- I kriser og krig som medfører at ordinære avtaler og kjøp og salg av transporttjenester på vei i markedet ikke lenger dekker offentlige og/eller sivile transportbehov, skal Statens vegvesen, innenfor rammene av egne fullmakter, ha ansvar for å håndtere situasjonen på vegne av Samferdselsdepartementet. Dette kan blant annet omfatte det å sette aktuelle myndigheter med transportbehov, for eksempel helsemyndighetene, i kontakt med relevante aktører i næringen. Departementet kan også be Statens vegvesen fremforhandle (ad hoc) avtaler med kommersielle aktører.
- I kriser og krig må Statens vegvesen være forberedt på å få delegert myndighet etter yrkestransportloven § 36 til å pålegge transportoppdrag i en krisesituasjon.
- For å ivareta ansvaret for en helhetlig transportberedskap på vei, må Statens vegvesen innrette seg slik at man i kriser raskt kan etablere nødvendig situasjonsforståelse, kontakt med relevante transportaktører og oversikt over transportressurser.
- Statens vegvesen skal etablere og lede det sektorvise beredskapsrådet for veitransport. Mandat og sammensetning framkommer av det vedlagte mandatet for Beredskapsrådet for veitransport. Statens vegvesen rapporterer om etableringen av Rådet i etatsstyringsmøte nr. 4 i 2026.
- Statens vegvesen skal koordinere og utarbeide årlige tilstandsvurderinger for veitransportsektoren. Tilstandsvurderingene er ikke avgrenset til transportberedskap, men skal også omfatte beredskap knyttet til blant annet infrastruktur, fremkommelighet og funksjonalitet i transportsystemet. En tilstandsvurdering skal innrettes mot situasjoner høyt i krisespekteret, og inneholde vurderinger av sektorens evne til å opprettholde kontinuitet og motstå fysiske og digitale angrep, og evne til å understøtte militær innsats.

Samferdselsdepartementet ber Statens vegvesen ta kontakt med departementet ved behov for avklaringer.

Med hilsen

Jonas Leirset (e.f.)
ekspedisjonssjef

Anne Berit Stavseth
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Beredskapsrådet for veitransport

Mandat og sammensetning

Dato: 21. august 2026

1. Bakgrunn

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen ansvaret for å etablere og lede et sektorvist beredskapsråd for veitransport. Rådet skal støtte Statens vegvesen i arbeidet med en helhetlig transportberedskap på vei i fred, krise og krig.

Statens vegvesens har etter instruks og fullmakt ansvaret for å legge til rette for sivil og militær mobilitet på hele det offentlige veinettet i fred, krise og krig, samt være departementets fagetat for koordinering av nasjonal kollektivtransport på vei i krise og krig.

Statens vegvesen skal videre sammen med næringsaktørene kunne etablere en beredskap for å skaffe til veie og opprettholde nødvendige transporttjenester i krise og krig, både innenfor godstransport og persontransport på vei og til sjøs.

Departementet kan ut fra den rådende situasjonen delegere myndighet til å pålegge transportoppdrag til Statens vegvesen. Statens vegvesen må være forberedt på å få en slik eventuell delegasjon og ha et apparat for å anvende en slik delegert myndighet for løse konkrete transportbehov.

2. Formål

Beredskapsrådet for veitransport skal være et rådgivende og koordinerende organ under ledelse av Statens vegvesen. Rådet skal bidra til å styrke evnen til å planlegge for, skaffe til veie og opprettholde nødvendige transporttjenester i krise og krig, samt understøtte arbeidet med beredskapsplanlegging og tilstandsvurderinger i fredstid.

Beredskapsrådet vil inngå i Statens vegvesens beredskapsstruktur for å bidra med nødvendig fagkunnskap for å skaffe til veie og opprettholde nødvendige tjenester i krise og krig, både innenfor transportberedskap og driftsberedskap nødvendig for opprettholdelse av mobilitet.

3. Rådets hovedoppgaver

Beredskapsrådet skal:

- Være en fast arena for strukturert involvering av blant annet entreprenører og transportnæringen i arbeidet med transport- og driftsberedskap i veisektoren.

- Bidra med innspill til Statens vegvesens utarbeidelse av årlige tilstandsvurderinger for veisektoren, herunder vurderinger av kontinuitet, robusthet og evne til å støtte sivil og militær innsats.
- Bidra med innspill til Statens vegvesens arbeid med nasjonale beredskapsanalyser og beredskapsplanlegging i fredstid.
- Identifisere sårbarheter, avhengigheter og kritiske kapabiliteter innen veibasert transport.
- Drøfte og foreslå tiltak som kan styrke sektorens samlede evne til å opprettholde nødvendige drifts- og transporttjenester ved alvorlige hendelser, krise og krig.
- Bidra til felles situasjonsforståelse, kommunikasjonsbudskap og samordning mellom offentlige myndigheter og kommersielle aktører ved opptrapping i krisespekteret.

4. Rådets rolle i krise og krig

Statens vegvesen vil, innenfor rammene av egne fullmakter, ha ansvar for å håndtere drifts- og transportberedskap i veisektoren på vegne av departementet.

Rådet kan samles på initiativ fra Statens vegvesen, etter anmodning fra departementet eller andre sivile aktører i fredstid, ved beredskap, i krig og ved ekstraordinære kriseforhold, herunder:

- større ulykker/hendelser som omfatter større geografiske områder
- langvarige bortfall av infrastruktur
- behov for støtte til politiet eller Forsvaret
- sivil støtte i NATOs/vertslandsstøtte sammenheng / sikkerhetspolitisk krise med gradvis opptrapping
- forsyningssvikt eller transportknapphet

I situasjoner med krise eller krig kan rådet, eller deler av rådet, benyttes som:

- En arena for rask informasjonsutveksling og situasjonsforståelse mellom Statens vegvesen og sentrale aktører i entreprenør- og transportsektoren.
 - Et rådgivende forum for vurdering av tilgjengelige entreprenør- og transportressurser og mulige tiltak, innenfor rammene av Statens vegvesens myndighetsrolle.
 - En mekanisme for å sette aktuelle myndigheter med transportbehov i kontakt med relevante aktører i næringen.
- Statens vegvesen kan også bli bedt om å fremforhandle (ad hoc) avtaler med kommersielle aktører på vegne av myndighetene, og forberede pålegg av transportoppdrag eller andre beredskapsoppgaver.

Departementet kan i en krise eller krigslignende situasjon delegere myndighet til å pålegge transportoppdrag til Statens vegvesen.

5. Sammensetning

Beredskapsrådet skal ha bred deltakelse fra veisektoren med tilstrekkelig bredde, kompetanse og beslutningsnærhet til å understøtte Statens vegvesens ansvar for transportberedskap i veisektoren, både i det forebyggende arbeidet i fredstid og i planleggingen av transportberedskap i krise og krig.

Faste deltakere skal omfatte:

- Sentrale kommersielle aktører innenfor persontransport og godstransport på vei
- Leverandører av kritiske støttefunksjoner og -tjenester for å sikre en tilstrekkelig robust veiinfrastruktur og transportberedskap

Fylkeskommunens deltakelse baseres på beredskapsfaglig relevans, ikke representativitet alene. Næringsaktører deltar som rådgivere, ikke beslutningstakere. Statens vegvesen fastsetter endelig deltakerliste og kan justere sammensetningen over tid og avhengig av hvilken type krise det er snakk om.

Samarbeid med andre beredskapsråd

Statens vegvesen er representert med veidirektøren i Strategisk råd for beredskap i transportsektoren, ledet av departementsråden i Samferdselsdepartementet. Leder av beredskapsrådet for veitransport sørger for dialog og koordinering med de andre sektorvise beredskapsrådene i transportsektoren, både i løpende arbeid og i håndtering av kriser. Rådet koordinerer seg også med andre beredskapsråd på etats-/regionalt nivå når det er relevant.

Det sektorvise beredskapsrådet for vei skal på egnet måte koordinere seg med tilsvarende råd i øvrige transportgreiner, både i løpende beredskapsarbeid og i håndtering av kriser og krig.

Det sektorvise beredskapsrådet for vei skal om nødvendig også samarbeide med råd utenfor transportsektoren, for eksempel innenfor Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde, herunder Rådet for matvareberedskap og Rådet for bygg og anleggsberedskap.

6. Organisering og arbeidsform

Rådet ledes av vegdirektøren eller den hun bemyndiger, som også deltar i departementets beredskapsråd som representant for Statens vegvesen.

Statens vegvesens er sekretariat for rådet.

Rådet møtes regelmessig, og minimum 1 gang per halvår, med mulighet for ekstraordinære møter ved behov.

For enkelte oppgaver kan det være nødvendig å etablere særskilte arbeidsgrupper hvor næringsaktører også inviteres inn for å utarbeide enkeltrapporter eller underlag til rådsmøtene.

Arbeidet organiseres slik at rådets drøftinger og anbefalinger kan brukes direkte i Statens vegvesens løpende beredskapsarbeid og rapportering til Samferdselsdepartementet.

7. Ikrafttredelse og revidering

Mandatet trer i kraft fra det tidspunkt Samferdselsdepartementet godkjenner etableringen av beredskapsrådet.

Mandatet kan revideres ved behov. Rådet og Statens vegvesen kan spille inn forslag til endringer i mandatet til Samferdselsdepartementet.